

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 10

01.06.2019 – 15.06.2019

Foreign
Policy
Research
Institute

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський Союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Перемога проєвропейських сил у виборах в Європарламент</i>	<i>3</i>
Інші події в ЄС	6
Зовнішня політика	10
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	10
<i>Оновлення Мінського процесу піддається маніпуляціям.....</i>	<i>10</i>
Двосторонні відносини.....	13
США.....	13
ЄС.....	14
ШВЕЦІЯ.....	15
ЛИТВА	15
КАЗАХСТАН.....	16
ПОЛЬЩА.....	16
МОЛДОВА	17
Опір російській гібридній війні.....	18
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	18
<i>Посилення інформаційного спротиву стосовно узаконення подвійного громадянства</i>	<i>18</i>

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Перемога проєвропейських сил у виборах в Європарламент

27 травня Європарламент опублікував попередні результати виборів, які проходили з 23 по 26 травня у 28 країнах Євросоюзу. Найбільше місць – 179 – отримує «Європейська народна партія». На другому місці «Прогресивний альянс соціалістів і демократів» – 150 місць. На третьому – рух президента Франції Еммануеля Макрона разом «Альянсом лібералів і демократів за Європу» – 107 мандатів. «Зелені» здобувають 70 місць. Відтак правоцентристський і лівоцентристський блоки в Європарламенті втратили спільну більшість через зростання підтримки лібералів, зелених і націоналістів. Однак проєвропейські партії все одно матимуть більшість місць в Європарламенті. Крім того, у Європарламенті відзначили рекордну за останні 20 років явку на виборах: у 27 країнах ЄС без Великої Британії вона становила близько 51 відсотка, а разом із даними Британії загальний показник становитиме від 49 до 52 відсотків.

У Великій Британії перемогу здобула партія прихильників Brexit на чолі з Найджелом Фараджем, відома своїм скептичним ставленням до Євросоюзу. Каталонський лідер Карлос Пучдемон, за даними екзит-полів, набрав необхідну кількість голосів, аби потрапити у Європарламент. Однак, як пише Euronews, Пучдемон не може взятися за обов'язки євродепутата, оскільки перебуває у добровільному вигнанні й живе у Бельгії. Те ж саме стосується його колеги Оріола Джанкераса, який перебуває під арештом в Іспанії. Ультраправа партія «Національне об'єднання» Марін Ле Пен, яка є прихильницею Росії і визнає анексію Криму, перемагає на виборах до Європарламенту у Франції. У Польщі лідирує правляча політсила «Право і справедливість». У Німеччині блок ХДС/ХСС канцлерки Ангели Меркель перемагає на виборах до Європарламенту, але з рекордно низьким результатом. Зазначимо, що Німеччина має найбільше представництво в Європарламенті – від неї оберуть 96 депутатів.¹

Міністр закордонних справ Павло Клімкін вважає сприятливими для України результати виборів у Європейський парламент. Про це він написав у мікроблозі Twitter, передають Українські Новини. "Беру телефон і починаю вітати багатьох друзів, яким вчора дали кредит довіри виборці. Попутно і наріжу їм завдання щодо підтримки України. У новому складі Європарламенту

¹<https://hromadske.ua/posts/v-yes-ogolosili-poperedni-rezultati-viboriv-yevroparlamentu>

наші друзі, безумовно, переважають. Запорука нашого спільного успіху - дружба та європейські цінності", - написав Він.

Колишній Президент Петро Порошенко також у своєму пості в соціальній мережі Facebook, позитивно оцінив результати виборів у Європарламент. "З оптимізмом сприймаю результати виборів у Європарламент. Не справдилися песимістичні прогнози щодо успіху популістів, ультраправих і євроскептиків. Громадяни ЄС чітко підтвердили прихильність і підтримку інтеграційних процесів на європейському континенті", - написав він. Порошенко привітав Європейську народну партію (ЄНП) з першим місцем на виборах і висловив надію що Європарламент, як і Європейська Рада і Єврокомісія, активно будуть підтримувати європейський поступ України.²

Європа змогла знову позитивно здивувати. Вибори завершилися позитивніше за прогнози, хоча не минулося без тривожних сигналів. Останні роки європейська політична тусовка жила побоюваннями, що в новому скликанні парламенту може сформуватися "диктат євроскептиків". А після міграційної кризи, перемоги прибічників Brexit, на тлі нідерландського референдуму, каталонської саги тощо багато хто думав, що єдина Європи тріщить по швах. Та життя довело, що воно є бентежним, а емоції – швидкоплинними.

Європейський парламент, попри всі побоювання, залишиться проєвропейським та проукраїнським на наступні п'ять років. Головною та найбільш чисельною групою лишається правоцентристська Європейська народна партія (ЄНП) із 178 мандатами. Це – та партійна група, до якої належать Меркель та Туск, друзі України, головні драйвери сучасної Європи та підтримки України. На другому місці – лівоцентристи, соціал-демократи (СД), 148 мандатів. Не найбільш проукраїнська група, але точно не "друзі Росії". Та й у їхніх проєвропейських настроях сумніву немає. Третє місце обійняли ліберали, до яких планує долучитися новачок, блок Макрона. Ці чотири "єврооптимістичні" фракції разом набирають понад 500 голосів – більш ніж достатньо для стійкої більшості. І це саме ті партійні групи, які традиційно підтримують Україну, щоразу підтверджують європейські перспективи нашої держави та безальтернативно засуджують агресію РФ.

То виходить, Європарламент лишився незмінним, і європейцям нема про що хвилюватися? **Ні, проблема є.** За 40 років роботи європейського парламенту в ньому завжди була стійка більшість, що складалася з двох партійних груп – правоцентристів з Європейської народної партії (ЄНП) та лівоцентристів з групи соціал-демократів (СД). У новому скликанні вони лишаються двома найбільшими групами. Обидві отримали більше, ніж їм прогнозували, але це менше ніж 376, необхідних для більшості. А отже, для всіх критичних голосувань ЄНП та СД мають домовитися ще з кимось. І вже відомо, про що доведеться домовлятися в першу чергу. Восени Європарламент має призначити нового президента Єврокомісії, тобто наступника Юнкера, та фактично затвердити її склад. Досі для цього вистачало голосів двох груп-лідерів. Тепер "міжсобойчик на двох" стає неможливим. Потрібна підтримка мінімум ще однієї групи. Бажано – лібералів, бо у них голоси є із запасом. **От тільки ліберали вже заявили, що їм такий порядок не до вподоби і вони мають своїх кандидатів. Нині чимало європейських медіа дають доволі невеселі прогнози** та чекають, що формування нової комісії може затягнутися аж до наступного року.³

Але "Європейська правда" схильна до більшого оптимізму. Так, "апокаліптична затримка" можлива, але найімовірніше – домовитися вийде доволі швидко. Зрештою, у Європарламенті і до того була розвинена культура компромісу

²<https://ukranews.com/ua/news/633923-klimkin-vvazhaye-spryyatlyvymy-dlya-ukrayiny-rezultaty-vyboriv-v-yevroparlament>

³ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/05/27/7096615/>

– більшість ніколи не намагалася "продавити" свої проекти рішень, а натомість завжди шукала компромісний варіант. Непрацююча напівлегітимна Єврокомісія не потрібна нікому. Тому – або кандидата від ЄНП, німця Манфреда Вебера погодяться підтримати зелені та частина радикалів, або групи-лідери все ж підуть на кадрові поступки лібералам. А зважаючи на те, що ліберали переважно є дуже прихильними до України (і навіть французів з партії Макрона це загалом стосується), такий варіант для нас видається не найгіршим. А нинішній склад Європарламенту – який, повторимося, є значно кращим за сподівання – за будь-якого розкладу працюватиме ще п'ять років.

Чи не найбільшою несподіванкою нинішніх виборів стала висока активність європейців. Єврооптимісти традиційно поступаються популярністю національним. Люди не розуміють, як вплине на їхнє життя те, що вони обирають когось у Брюсселі. Наслідком є невисока явка. Та вибори-2019 зламали це правило. Середня по всіх 28 країнах явка цього року перевищила 50% і встановила рекорд за 20 років. **Люди повірили, що їхній голос у ЄС важливий.** У ситуації, коли союз стоїть на роздоріжжі, це є безумовно правдою. А отже, нинішній Європарламент матиме більшу суспільну легітимність за усі попередні. І це, імовірно, стане вікном для серйозної реформи ЄС⁴

Таким чином, вибори в Європарламент відбулися доволі вдало, проєвропейські сили, які прихильні до України перемогли. Наразі ж, очікується, що оновлений Європейський парламент досягатиме нових звершень у своїй політиці та докласть зусилля в подоланні нагальних проблем.

⁴ Там само.

Інші події в ЄС

Віце-канцлер Німеччини: країні більше не потрібні великі коаліції

02.06.2019

Віце-канцлер і міністр фінансів Німеччини Олаф Шольц виключає можливість створення великої коаліції після майбутніх виборів у країні після поразки Соціал-демократичної партії на виборах до Європарламенту.

Про це повідомляє "Європейська правда" із посиланням на Deutsche Welle.

"Три великі коаліції поспіль не зробили нічого хорошого для Німеччини", - сказав Шольц.

Зараз в урядову коаліцію в Німеччині входять блок Християнсько-демократичного союзу та Християнсько-соціального союзу (ХДС/ХСС) та СДПН.

"Ніхто не хоче продовження сьогоденної коаліції після 2021 року - ні громадяни, ні ХДС/ХСС, ні ми - соціал-демократи - зовсім не хочемо", - зазначив Шольц.

Віце-канцлер також звернув увагу на політику нинішньої коаліції. Він наголосив, що СДПН "не буде бездіяльно спостерігати, якщо буде відкладено в довгу шухляду закон про захист клімату". За його словами, зміна клімату є "драматичним процесом для нашої політики, нашої економіки та нашого суспільства".

Нагадаємо, лідер Соціал-демократичної партії Німеччини Андреа Налес оголосила про свою відставку з посад лідера партії і фракції в Бундестазі.

Європейська правда

Албанія може втратити безвіз з ЄС: Єврокомісія проведе оцінку

03.06.2019

Європейська комісія підтвердила, що отримала від Нідерландів звернення з проханням переглянути безвізовий режим з Албанією через побоювання у зв'язку з загрозою албанської організованої злочинності.

Як повідомляє "Європейська правда", про це у понеділок на брифінгу для журналістів в Брюсселі повідомила речниця ЄК Наташа Берто.

"Так, ми можемо підтвердити, що Європейська комісія отримала повідомлення від Нідерландів стосовно Албанії у контексті застосування механізму призупинення дії безвізового режиму", - сказала вона.

"Надалі комісія ретельно оцінить зміст повідомлення відповідно до процедури та ґрунтуючись на відповідних даних і наявній інформації стосовно конкретних обставин. Наступним кроком стане інформування з нашого боку Європарламенту та Ради ЄС. Потім вони нададуть свою оцінку та аналіз... Будь-які кроки до ініціювання процедури призупинення безвізу мають слідувати після ретельної оцінки та аналізу", - додала вона.

Комісія, за правилами, має на вивчення повідомлення від Нідерландів місяць. Лише після цього може бути ухвалене рішення, чи відбирати безвіз у Албанії.

За словами Берто, це вперше в історії Єврокомісія отримує звернення з боку держави-члена про призупинення безвізу з третьою країною.

У квітні парламент Нідерландів проголосував за рішення доручити уряду звернутися до Брюсселя із вимогою відновлення візового режиму для громадян Албанії, який був скасований у 2010 році. Депутати мотивували таке рішення тим, що тільки так можна боротися з кримінальними албанськими бандами у Нідерландах.

Європейська правда

Керівництво СДПН може тимчасово перейти до трьох співголів – ЗМІ

03.06.2019

У Соціал-демократичній партії Німеччини (СДПН) після того, як її голова Андреа Налес (Andrea Nahles) оголосила про відставку, обговорюють можливість тимчасового керівництва трьох співголів. Про обговорення відповідної пропозиції в понеділок, 3 червня, повідомило агентство dpa з посиланням на свої джерела в партії.

За їхніми даними, це тріо ймовірних тимчасових керівників становлять голова земельного уряду Мекленбургу-Передньої Померанії Мануела Швесіг (Manuela Schwesig), її колега з Рейнланд-Пфальцу Малу Драєр (Malu Dreyer) та керівник гессенських соціал-демократів Торстен Шефер-Гюмбель (Thorsten Schäfer-Gümbel).

Нагадаємо, що напередодні Налес заявила про свою відставку з посад голови СДПН та партійної фракції в Бундестазі. СДПН входить до великої коаліції разом з блоком консервативних партій ХДС/ХСС. Тому, вважають оглядачі, відставка Налес може мати далекосяжні та непередбачувані наслідки для коаліційного уряду на чолі з Меркель. До проведення позачергових виборів через ЗМІ уже закликали представники партії "Альтернатива для Німеччини" та Лівой партії.

Налес стала головою СДПН в квітні 2018 року. Фракцію в Бундестазі вона очолювала з вересня 2017 року. На виборах в Європарламент, що відбулися 26 травня, СДПН показала рекордно низький результат, отримавши менше 16 відсотків голосів виборців.

Deutsche Welle

ЄС на рік продовжить санкції щодо Криму – ЗМІ

04.06.2019

В Єврокомісії пропонують продовжити санкції щодо Росії за приєднання Криму та Севастополя до 23 червня 2020 року.

Про це, посилаючись на агентство Bloomberg, повідомляє "Інтерфакс-Україна".

"ЄС не визнає і продовжує засуджувати незаконну анексію Криму та Севастополя", - коментує агентство рішення ЄК щодо продовження санкцій, про яке йому стало відомо з власних джерел.

Термін дії чинних санкцій ЄС щодо Криму завершується 23 червня. ЄС вирішив продовжити дію санкцій, оскільки ситуація щодо Криму не змінилася.

Російське агентство ТАСС з посиланням на своє джерело в Брюсселі повідомило, що офіційне рішення про продовження санкцій буде прийнято без обговорення і, швидше за все, на засіданні Ради ЄС 17 червня в Люксембурзі.

Санкції ЄС включають заборону на імпорту до ЄС товарів з Криму і Севастополя; інвестиції в Крим чи Севастополь; туристичні послуги в Криму та Севастополі, зокрема, європейські круїзні лайнери не можуть заходити в кримські порти; експорт певних товарів та технологій до Криму, зокрема, у сфері транспорту, телекомунікацій та енергетики.

Економічна правда

Словаччина і Росія укладуть угоду на 100 млн євро щодо МіГ-29

05.06.2019

Російська літакобудівна компанія РСК "МиГ" наступні 4-5 років здійснюватиме технічне обслуговування літаків МіГ-29 ВПС Словаччини.

Про це, як передає "Європейська правда", заявив словацький прем'єр Петер Пеллегріні після переговорів з російським колегою Дмитрієм Медведевим у середу в Москві.

"Російська Федерація, російське товариство РСК "МиГ" наступні чотири або п'ять років буде піклуватися про бойову здатність нашої авіації. Ми говоримо про МіГ-29, це літаки, які захищають простір Словацької Республіки. Днями буде укладений контракт, і цей контракт буде мати обсяг близько 100 млн євро", - цитує Пеллегріні пресслужба Медведева.

Словаччина, член НАТО, має старий контракт з Росією на технічне обслуговування 12 літаків МіГ-29 до осені 2019 року. За ним, десятки російських техніків базуються на словацькій військовій авіабазі.

Минулого року Братислава підписала угоду на 1,9 млрд доларів, щоб придбати 14 винищувачів американського виробництва F-16 і замінити свої застарілі російські МіГ-29. Повідомлялося, що передача F-16 Словаччині може тривати до 2023 року.

Словаччина планує витратити близько 6,5 млрд євро до 2030 року на модернізацію своїх збройних сил.

Європейська правда

Євросоюз продовжить санкції проти РФ практично без обговорення, – журналіст

05.06.2019

Рада ЄС 20 червня продовжить економічні санкції проти Росії ще на шість місяців

Про це повідомив брюссельський кореспондент Радіо Свобода Рікард Йозвяк у Twitter.

"Рада ЄС продовжить 20 червня економічні санкції ЄС проти Росії ще на шість місяців. Очікується, що обговорення буде мало або взагалі не буде", - написав він.

За словами Йозвяка, процес щодо розширення санкційного списку ЄС імена ми людей, які були причетні до видачі російських паспортів на Донбасі, просувається дуже повільно.

Нагадаємо, що термін дії поточних санкції спливає у кінці липня.

Як відомо, у липні 2014 року Європейський Союз запровадив економічні санкції проти Росії за незаконну анексію Криму та дії з дестабілізації на сході України. У вересні 2014 року ці санкції було посилено.

У березні 2015 року Європейська Рада пов'язала дію обмежувальних заходів із невиконанням Росією Мінських домовленостей. Відтоді щопівроку ЄС розглядає питання щодо продовження економічних санкцій проти РФ.

Укрінформ

В Італії заявили про бажання брати участь у роботі нормандського формату

06.06.2019

Італія виступає за розширення європейської участі в роботі з врегулювання ситуації в Україні і сама готова приєднатися до зусиль, які вже роблять Німеччина і Франція.

Про це заявив в інтерв'ю ТАСС заступник міністра закордонних справ Італії Манліо Ді Стефано на полях Петербурзького міжнародного економічного форуму, повідомляє "Європейська правда".

"На підставі перших слів нового президента України ми вважаємо, що є перспективи відновлення діалогу, щоб збалансувати ситуацію, - сказав він. - Ми також вважаємо, що Євросоюз може грати більшу, ніж зараз, роль у виконанні Мінських угод, можливо, брати участь у моніторингу їх виконання, чим поки що займаються тільки Франція і Німеччина".

Відповідаючи на уточнююче питання, чи означає це, що Італія також хотіла б брати участь у такій роботі в рамках нормандського формату, Ді Стефано відповів ствердно.

Він нагадав, що зняття санкцій з Росії закріплене в програмі уряду Італії, який прийшов до влади в 2018 році, але перш, ніж це станеться, повинні бути виконані Мінські угоди.

Європейська правда

Німеччина і РФ вперше за багато років підписали документ про поглиблення співпраці

07.06.2019

Німеччина і Росія 7 червня вперше за багато років підписали спільний документ про посилення економічної співпраці.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на DPA.

У Санкт-Петербурзі міністр економіки ФРН Петер Альтмаєр та його російський колега Максим Орешкін поставили підписи під декларацією про наміри щодо партнерства задля підвищення продуктивності праці.

Документ передбачає використання німецьких технологій для підвищення ефективності окремих галузей російської економіки, які потребують негайної модернізації.

Водночас Альтмаєр зазначив, що санкції Європейського союзу проти Росії збережуться, доки триватиме конфлікт з Україною.

"Конфлікти призвели до величезного сповільнення зростання в європейсько-російських відносинах, тож ми прагнемо поглибити цю співпрацю наскільки це можливо", - сказав він.

Серед прикладів успішної економічної співпраці між двома країнами Альтмаєр назвав відкриття нового автомобільного заводу Daimler поблизу Москви. "Є також значні інвестиційні плани й інших німецьких підприємств", - додав міністр економіки ФРН, не уточнюючи.

Альтмаєр хоче, щоб німецькі інвестиції в Росії отримали необхідну безпеку.

Європейська правда

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Оновлення Мінського процесу піддається маніпуляціям

31 травня Заступник глави адміністрації президента України Вадим Пристайко відзначив наявність певних «креативних» ідей щодо поживлення Мінського процесу, над якими ще повинні попрацювати експерти і вийти на конкретні рішення. «Ми домовилися про те, що Мінськ буде використовуватися, що його діяльність, яка була зупинена, зараз має розпочатися по-новому. Вже є певні креативні ідеї, які ми обговорювали. Ми зможемо поділитися ними, коли наші експерти попрацюють над ними і вийдуть на якісь конкретні рішення», - сказав він журналістам у четвер після зустрічі Зеленського з главами МЗС Франції і Німеччини. Пристайко зазначив, що для зустрічі лідерів держав «нормандського формату» потрібно, щоб у них «на столі було щось конкретне», про що вони будуть домовлятися. «Цьому передують велика робота на всіх рівнях. Ми збираємося найближчим часом поновити роботу Тристоронньої контактної групи, і ці рішення будуть через день-два», - повідомив він.⁵

Однак пізніше Адміністрація президента Володимира Зеленського заявила, що до 19 червня не буде оприлюднювати "дорожню карту" імплементації Мінських угод, доки Україна не узгодить її з європейськими партнерами. Про це повідомила речник президента Юлія Мендель у Facebook. "Дорожню карту президента ми не робимо поки публічною. **По-перше**, в Україні вже були прецеденти, коли наші ініціативи блокували, знаючи їх наперед", - сказала Мендель. За її словами, наразі оприлюднювати карту занадто рано, адже це питання безпеки. **По-друге**, "Україна має узгодити дорожню карту з нашими європейськими партнерами в рамках Нормандського формату", - додала вона. За словами речниці Зеленського, до 19 червня карту не оприлюднять. "Нині перед Україною стоять два найважливіші завдання: припинення вогню та повернення додому полонених українців", - додала вона.⁶

До того ж, як повідомляв Укрінформ, 5 червня голова української делегації на переговорах щодо врегулювання ситуації на Донбасі в рамках ТКГ в Мінську Леонід Кучма заявив про необхідність прописати в нових домовленостях про режим тиші в зоні збройного конфлікту норму "не стріляти у відповідь". Згодом Кучма

⁵ <http://hubs.ua/news/ze-komanda-gotovit-obnovlenie-minskogo-protsesssa-152067.html>

⁶ <https://www.pravda.com.ua/news/2019/06/6/7217363/>

уточнив, що питання щодо заборони давати відсіч у відповідь на обстріли на Донбасі є його думкою, а не рішенням чинного Президента.

Втім, Начальник Генерального штабу ЗСУ Руслан Хомчак запевнив, що українським військовим на Донбасі ніхто не давав команди не стріляти у відповідь. Про це він сказав в інтерв'ю ВВС-Україна. "Там іде війна, і всі командири там перебувають на своїх місцях. Командир відділення командує відділенням, командир взводу - взводом, командир роти - ротою. У них жодних команд не відповідати немає", - сказав Хомчак. За його словами, "ні одна людина, яка хоч щось розуміє у війні, такої команди не дасть. І таких команд не було, таких команд я не отримувал від нашого військово-політичного керівництва, і я таких команд не давав. І знаю точно, що командири там в ООС таких команд не давали і не дадуть", - запевнив начальник Генштабу. За його словами, розповсюдження подібної інформації - це один із елементів інформаційно-психологічної війни.⁷

В той же час під час засідання Тристоронньої контактної групи в Мінську 5 червня прозвучала **пропозиція про зняття економічної блокади з непідконтрольних Києву районів Донбасу**, повідомив спеціальний представник ОБСЄ в ТКГ Мартін Сайдік. «З такою пропозицією виступив Леонід Кучма. Це було дійсно так, і це було підтримано представниками ОРДЛО і ОРЛО. І це питання буде на розгляді економічної підгрупи наступного разу». Зняття блокади з непідконтрольних Києву районів, яка діє з березня 2017 року, також було б «великим прогресом», – сказав Сайдік.

Водночас представник Росії на переговорах в Мінську Борис Гризлов в інтерв'ю російським ЗМІ заявив, що економічній підгрупі вже доручили обговорити відновлення економічних зв'язків у випадку ухвалення Києвом відповідного рішення. «В цьому питанні Донецьк та Луганськ запропонували конкретні ініціативи. Сподіваємося, що прямий діалог Донецька, Луганська та Києва дозволить знайти взаємоприйнятні рішення в рамках роботи економічної підгрупи», – цитує представника Росії агенція «Інтерфакс». На ресурсах угруповань «ДНР» та «ЛНР» повідомляється, що це їхні представники на переговорах у Мінську запропонували українській стороні почати «прямий діалог» зі зняття економічної блокади з Донбасу.⁸

Ця заява викликала значний резонанс у суспільстві. Частина українців вважають зняття блокади потуранням ворогу і капітуляцією, інша ж – можливість вийти на шлях закінчення війни на Донбасі. Марина Багрова, членкиня правління Міжнародної спілки «Інститут національної політики»: «Пропозиція Леоніда Кучми про зняття економічної блокади з ОРДЛО – це всього лише його приватна думка. Варто відзначити, що **економічно і політично ОРДЛО інтегровані в Росію**. Тому в економічному сенсі, торговельні й інші економічні відносини на своїх тимчасово окупованих територіях, Україна залишає Росії. Виходить так, що **в разі зняття економічної блокади Україна сама буде підживлювати бюджет воюючою проти неї країни-агресора, що неприпустимо в силу норм міжнародного права і моралі. Зняття економічної блокади з тимчасово окупованих територій – це крок виключно в інтересах країни-агресора, спрямований на зміцнення економіки Росії**. Причини такого аномального поведінки як з боку колишнього політичного керівництва України, так і у висловлюваннях окремих осіб, можна виявити в недотриманні Україною норм міжнародного права. Простіше кажучи, у відступі від використання так званого «протоколу війни».

⁷ <https://day.kyiv.ua/uk/news/130619-zsu-na-donbasi-nihto-ne-davav-komandy-ne-strilyaty-u-vidpovid-homchak>

⁸ <https://www.radiosvoboda.org/a/news-saidik-blokada-donbas/29983366.html>

Дмитро Сінченко, ГО «Асоціація політичних наук» також прихильник такої думки: «Переконаний, що в нинішній ситуації не можна зменшувати економічний тиск на окупантів, адже сприятлива ситуація для їх економіки лише збільшить їх спроможність з нами воювати, а отже, ми зазнаємо більших втрат – більше загиблих, більше поранених, більше руйнувань... Чи хочемо ми цього? Звісно ж, ні. **В суспільстві є значний запит на завершення війни, проте необхідно розуміти, що для цього є лише два шляхи: перемога або поразка. Перемога не над терористами ДНР-ЛНР, а перемога над нашим ворогом – Росією».**

Проте, існує і протилежна думка. Андрій Мартинов, провідний науковий співробітник Інституту історії України НАН України: «Якщо команда Президента Володимира Зеленського хоче йти на парламентські переговори з «конкретними справами», виконаними обіцянками щодо встановлення миру на Донбасі, то зняття економічної блокади з ОРДЛО – перший крок до цього. Інша справа, що це питання знову радикалізує українське суспільство та актуалізує розмови про «перемогу чи зраду». «Бізнесові таємниці» залишають відкритим питання, чи реально Україна відмовилася від «торгівлі на крові» або ця торгівля в іншій формі (Роттердам+, Дюссельдорф+, тощо) стала монопольним привілеєм зацікавлених осіб. Розпочати торговельну війну завжди легше, ніж її закінчити. Якщо Конституційний суд не скасує позачергові вибори 21 липня, тоді тема зняття блокади стане «передвиборчою» та довготривалою.⁹ Теоретично Кабінет Міністрів має приймати рішення про зняття економічної блокади з ОРДЛО. Але за умов виборчої кампанії таке рішення важко прийняти, коли є орієнтація на окремі сегменти електорату, які проти такого рішення. Тому блокада навряд чи буде фактично знята до завершення парламентської виборчої кампанії».¹⁰

З огляду на вищевикладене, розповіді про оновлення Мінського процесу є нічим іншим як маніпуляцією. Адже, **зняття економічної блокади зміцнює незалежність «республік» та узаконює ОРДЛО. У такий спосіб матеріально і економічно ми підриваємо незалежність власної країни, так само як це робила Молдова з Придністров'ям. Фактично, це питання призводить до дискредитації політики Зеленського щодо цієї проблеми.**

⁹ <https://dyvys.info/2019/06/07/znyattya-ekonomichnoyi-blokady-z-ordlo-kapitulyatsiya-chy-shlyah-do-myru/>

¹⁰ Там само.

Двосторонні відносини

США

Україна обговорила з США закупівлю військової техніки

03.06.2019

Представники оборонних відомств України та США обговорили питання реформування ЗСУ та підвищення прозорості у забезпеченні армії озброєнням та військовою технікою.

Про це повідомляє прес-служба Міноборони.

“Сьогодні, 03 червня, у Києві відбулась зустріч тимчасово виконуючого обов’язки міністра оборони України Івана Руснака з американською делегацією на чолі зі стратегічним радником США з питань реформування оборонно-промислового комплексу України Дональдом Вінтером. Під час зустрічі сторони обговорили питання реформування та підвищення ефективності і прозорості процедур забезпечення ЗСУ озброєнням та військовою технікою, у тому числі з урахуванням надання оборонному відомству України права здійснювати прямі закупівлі за імпортом”, - йдеться в повідомленні.

Як зазначається, сторони також обговорили питання закупівлі озброєння та військової техніки за програмою Уряду США “Міжнародні військові продажі”.

У прес-службі відзначили, що це перший візит пана Вінтера в Україну в якості призначеного стратегічного радника з питань реформування оборонної промисловості.

Укрінформ

Україна продовжила дію двох угод про співпрацю з США

05.06.2019

У середу уряд ухвалив рішення про продовження до 2025 року дії двох угод між Україною та США - угоду про сприяння прозорим процесам врядування за широкої участі громад та угоди щодо стійкого економічного розвитку на широкій суспільній основі, передає УНН з посиланням на прес-службу Кабміну.

В Уряді заявили, що згадані угоди є важливим інструментом для надання юридичної, технічної та фінансової допомоги Україні з боку США у зміцненні механізмів демократичного врядування, продовженні боротьби з корупцією, проведенні реформ у галузі правосуддя, децентралізації, захисту прав людини, а також підтримці економічного розвитку нашої держави.

У рамках цих угод з 2014 року уряд США виділив понад 200 млн доларів на підтримку пріоритетних секторів розвитку України.

Зокрема, в межах угоди про сприяння прозорим процесам врядування за широкої участі громад, уряд США виділив понад 62 млн доларів.

Ці кошти були спрямовані на реалізацію проектів щодо покращення законодавчого середовища відповідно до європейських стандартів, у тому числі антикорупційного та виборчого законодавства, зростання підзвітності уряду України та дотримання норм верховенства права.

В межах угоди щодо стійкого економічного розвитку на широкій суспільній основі уряд США виділив понад 139 млн доларів для реалізації проектів для підвищення доступності інвестицій для потреб середнього класу, зміцнення потенціалу приватного сектору економіки, підвищення рівня енергетичної безпеки України, збільшення обсягів сільськогосподарського виробництва на основі реформ.

Продовження дії цих угод дозволить визначити нові напрямки допомоги до 2025 року, зокрема: розвиток кібернетичної безпеки, антикорупційної діяльності, реформування фінансового сектору, розвиток конкурентної економіки, боротьба

торгівлею людьми, розвиток та посилення демократії в Україні, повідомили в Уряді.

Нагадаємо, у США пропонують збільшити та розширити безпекову допомогу Україні в оборонному бюджеті на 2020 рік.

УНН

ЄС

Україна отримає 500 мільйонів євро від ЄС після виконання певних вимог

05.06.2019

Віце-президент Єврокомісії Валдіс Домбровскіс заявив, що Європейський Союз може виділити Україні кошти в рамках другого траншу макрофінансової допомоги, щойно Україна виконає відповідні вимоги для їх отримання.

Як повідомляє прес-служба президента України, про це Домбровскіс повідомив на зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським 4 червня у Брюсселі. Читайте також Набуття членства у ЄС та НАТО залишається незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України - Зеленський

"Віце-президент Єврокомісії підкреслив, що Європейський Союз завершить розгляд питання про надання Україні коштів другого траншу у розмірі 500 млн євро у рамках четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС, щойно відповідні вимоги для їхнього отримання будуть виконані українською стороною", - йдеться у повідомленні.

Зазначається також, що Зеленський запевнив, що Україна дотримуватиметься взятих на себе міжнародних зобов'язань, зокрема й у взаєминах із міжнародними фінансовими інституціями. У зв'язку із цим європейську сторону було повідомлено про результати зустрічі глави держави з представниками Міжнародного валютного фонду, під час якої було досягнуто розуміння щодо подальших кроків у співпраці з фондом.

Як повідомляв УНІАН, президент Володимир Зеленський під час зустрічі з віце-президентом Європейської комісії Валдісом Домбровскісом назвав чутками інформацію про можливе оголошення дефолту в Україні.

УНІАН

Рада схвалила оновлений "енергетичний" додаток до Угоди з ЄС

06.06.2019

Верховна рада ратифікувала внесення змін до додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Як повідомляє "Європейська правда", за законопроект за основу і в цілому на засіданні в четвер проголосував 231 народний депутат.

Раніше схвалити оновлений додаток Раду закликала віцепрем'єрка з європейської інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе, заявляючи, що його затвердження стане індикатором готовності України та ЄС поглиблювати співробітництво в енергетичній сфері з метою досягнення повної інтеграції ринків.

В оновленому додатку XXVII до Угоди про асоціацію передбачаються нові енергетичні стандарти, які в перспективі наблизять Україну до повноправного членства в ЄС.

Це нові правила, дотримання яких дозволить забезпечити інтеграцію України до внутрішнього ринку ЄС у секторах газу та електроенергії.

15 травня Кабінет міністрів схвалив проєкт закону про ратифікацію рішення Ради асоціації Україна-ЄС про внесення змін і доповнень до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Швеція

Українсько-шведська взаємодія є важливою у процесі подолання нашою державою існуючих викликів

10.06.2019

"Українсько-шведська взаємодія є важливою у процесі подолання нашою державою існуючих викликів", на цьому наголосив заступник Міністра Василь Боднар під час зустрічі 10 червня 2019 року з шведською делегацією на чолі з радником Прем'єр-міністра Швеції з питань зовнішньої політики Йенсом Одландером.

Українською стороною було висловлено вдячність за політичну підтримку Швеції в захисті територіальної цілісності й суверенітету, а також практичну допомогу Стокгольма у здійсненні реформ. Шведський посадовець дав позитивну оцінку стану демократії та здобуткам внутрішніх трансформацій, про що засвідчили недавні вибори Президента України.

Було наголошено на незмінності зовнішньополітичних пріоритетів Президента України Володимира Зеленського. Торкаючись питання «Східного партнерства» український дипломат наголосив на важливості ефективної реалізації в рамках цієї ініціативи ЄС проектів з практичним змістом для громадян, зокрема у сфері транспорту, зв'язку, освіти тощо. Він також зазначив, що «Східне партнерство» розглядається Україною як важливий інструмент для досягнення стратегічної мети – членства в Євросоюзі.

Особливу увагу під час зустрічі було приділено питанню російської агресії проти України. Заступник Міністра наголосив, що Росія наразі не демонструє наміри деескалації конфлікту, про що, зокрема, засвідчило нещодавнє рішення російського керівництва про спрощений порядок видачі паспортів жителям тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей. Було відзначено важливість подальшого тиску міжнародної спільноти на Росію з метою спонукання Росії до виконання в повному об'ємі положень Мінських угод. Зі свого боку, Й.Одландер висловив співчуття з приводу великої кількості людських жертв внаслідок конфлікту з Росією і тимчасової окупації частини території України.

У ході зустрічі сторони також домовилися обговорити важливі напрями подальшої допомоги Україні у сфері реформ в ході Третьої конференції з питань реформ в Україні, яка відбудеться в м.Торонто (Канада) 2-4 липня.

Міністерство закордонних справ України

Литва

Литва безкоштовно передала Україні боєприпаси на понад 255 тисяч євро

11.06.2019

Литва передала Україні невикористовувані боєприпаси до стрілецької зброї вартістю 255,5 тисяч євро.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на повідомлення на сайті Міноборони Литви.

"11 червня літаки ВПС України вивезли з Литви майже мільйон патронів до автоматів і кулеметів радянського виробництва, які більше не стоять на озброєнні литовської армії" - йдеться у повідомленні.

Уряд Литви прийняв рішення про передачу боєприпасів на початку лютого. Вартість переданих боєприпасів складає 255,5 тисяч євро.

"Передача боєприпасів є частиною послідовної і всеосяжної підтримки Литвою України, зміцнення її оборонного потенціалу і забезпечення незалежності, суверенітету і територіальній цілісності держави", - заявив міністр національної оборони Литви Раймундас Каробліс.

Литва вже передавала українській армії матеріальну підтримку та елементи озброєння.

Ініціативи литовського уряду підтримують і мешканці Литви - згідно з опитуванням громадської думки, проведеним Міністерством національної оборони в кінці минулого року, про це заявили 64% опитаних.

Європейська правда

Казахстан

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Казахстан Іван Кулеба провів зустріч із Заступником Прем'єр-міністра РК Женісом Касимбеком

12.06.2019

10 червня 2019 року Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Казахстан Іван Кулеба провів зустріч з Заступником Прем'єр-міністра РК Женісом Касимбеком.

Під час зустрічі співбесідники обговорили питання проведення чергового засідання спільної Міждержавної Комісії з економічного співробітництва, шляхи активізації торговельно-економічного співробітництва між Україною і Республікою Казахстан, покращення ділових контактів між українським і казахстанським бізнесом.

Особлива увага Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Казахстан Івана Кулеби і Заступника Прем'єр-міністра РК Женіса Касимбека була приділена співробітництву між Україною і Республікою Казахстан у сфері машинобудування й аграрного сектору.

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Казахстан також застеріг казахстанську сторону від співробітництва з російською окупаційною адміністрацією з тимчасово окупованих територій України – Автономної Республіки Крим і міста Севастополь.

Обговорювалися питання, що виникли із забороною транзиту українських товарів до Республіки Казахстан через територію РФ.

Зустріч пройшла в дружній атмосфері і за високого рівня взаємопорозуміння.

Міністерство закордонних справ України

Польща

Україна і Польща ведуть переговори про створення нової європейської ракети-носія

13.06.2019

Державне підприємство Конструкторське бюро "Південне" імені Янгеля зацікавлене в нарощуванні співпраці з країнами у ЄС в області створення перспективної ракетно-космічної техніки і продовжує переговори з Польщею про співпрацю в створенні нової європейської ракети-носія легкого класу.

Про це повідомив гендиректор КБ Олександр Дегтярьов, передає "Європейська правда" з посиланням на "Інтерфакс-Україна".

За його словами, підприємство не бере участі в проєкті створення європейської ракети-носія Ariane 6, але зараз ідеться про "можливості співпраці в

галузі створення ракет малого класу", які користуються попитом на світовому ринку пускових послуг.

За словами гендиректора, зараз "Південне" "відпрацьовує плани співпраці з кількома європейськими країнами". Серед потенційних європейських партнерів Дегтярьов виділив Польщу, яка раніше висловила інтерес до спільного з Україною створення нової європейської ракети-носія легкого класу. "Діалог іде", - сказав він.

"Поки є теоретична підтримка ESA (Європейське космічне агентство. - Ред.), тому що ми не члени ESA, а тільки розглядаємо цю можливість", - додав він.

Дегтярьов зазначив, що сьогодні КБ залишається експортно-орієнтованим підприємством: "У 2018 році в загальному бюджеті підприємства 99% склав експорт", - сказав він, уточнивши: частка експорту в інтересах країн ЄС склала в межах 10%.

"Південне" - провідний науковий центр України, що володіє передовими космічними технологіями, відомий в світі розробник ракетно-космічної техніки.

Європейська правда

Молдова

Спецпредставник України Віктор Крижанівський відвідав Кишинів

13.06.2019

Спецпредставник України з питань придністровського врегулювання Віктор Крижанівський 12 червня здійснив робочу поїздку до Республіки Молдова, де провів зустрічі з усіма молдовськими очільниками.

У першій половині дня відбулися зустрічі зі спікером обраного за результатами виборів 24 лютого ц.р. парламенту Зінаїдою Гречаний і призначеними парламентською більшістю прем'єр-міністром Майєю Санду та членами її уряду - главою зовнішньополітичного відомства Ніколаєм Попеску, віце-прем'єром з питань реінтеграції Василем Шовою.

У другій половині дня проведено зустрічі з прем'єр-міністром Павлом Філіпом та членами його уряду – віце-прем'єром з питань реінтеграції Крістіною Леснік, міністром закордонних справ та європейської інтеграції Тудором Уляновскі.

Український дипломат також зустрівся з Главою Делегації ЄС в РМ Петером Міхалко, Послом Румунії в РМ Даніелем Іоніце та представниками Посольства США в РМ.

Відбувся обмін думками щодо ситуації в РМ. Відзначено, що нинішня політична криза потенційно дестабілізує безпекову ситуацію в регіоні.

Віктор Крижанівський наголосив, що для України важливо, щоб Молдова і надалі рухалася шляхом європейської інтеграції. Україна закликає всі політичні сили в Республіці Молдова вирішувати суперечки шляхом політичного діалогу, щоб уникнути силового протистояння і в підсумку знайти виважене рішення, яке стабілізує ситуацію і сприятиме подальшому демократичному розвитку держави.

МЗС України звертає увагу представників ЗМІ на важливість перевірки достовірності інформації, яка поширюється в інформаційному просторі, щодо контактів української сторони з молдовськими очільниками.

Міністерство закордонних справ України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Посилення інформаційного спротиву стосовно узаконення подвійного громадянства

Тема відставки помічника президента РФ В'ячеслава Суркова, що є куратором непідконтрольних Україні територій Донбасу і тамтешніх терористичних організацій «ДНР» і «ЛНР», продовжує спливати в інформаційному просторі. Ряд Telegram-каналів, в тому числі @ Легітимний, повідомили «інсайд» від «навколокремлівській» кіл, що заяву про відставку Суркова досі лежить у Путіна. В той же час, наказ про призначення замість нього Михайла Бабича підписаний і чекає своєї публікації. Як відомо, Сурков виступав як прихильник ідеї заморожування конфлікту на Донбасі, збереження конфлікту низької інтенсивності, вказуючи на те, що завдяки цьому Україна втрачає шанси вступити в ЄС і НАТО. Але, тут є й інший момент: продовження війни на Донбасі означає збереження режиму санкцій проти Росії, що боляче б'є по її економіці.

Кремлю потрібно термінове вирішення українського питання шляхом проведення в стіні парламенту максимально більшого числа проросійських, або умовно проросійських сил, які б запустили процес федералізації України, і таким чином остаточно підірвали її суверенітет. Те, що зараз відбувається на Донбасі, може свідчити про те, що сили ФСБ працюють над тим, щоб максимально віддалити регіон від України, і якщо не включити його до складу РФ відразу, то хоча б, наповнити особами з російськими паспортами. Що характерно, «паспортизований» Донбас, якщо і повернеться в Україну, то тоді, щоб залагодити проблему з російськими паспортами через парламент, буде необхідно провести ще й закон про подвійне громадянство, що може остаточно дезінтегрувати країну. Саме цю хвилю, мабуть, хоче осідлати Сурков, і переграти своїх опонентів.

За інформацією тих же вищевказаних російських телеграм-каналів, днями Сурков спробував виторгувати у Путіна «випробувальний термін», і запропонував йому дуже цікаві ідеї по Україні у вигляді якоїсь « нової стратегії ». І вибори до Верховної Ради України повинні стати в цій стратегії однією з найважливіших основ. Виходить, що Сурков хоче переконати Путіна, що вже до кінця літа в Україні буде парламент, цілком прийнятний для Москви.¹¹ А значить, буде вирішене не тільки питання статусу Донбасу в вигідному для Кремля ключі, але і весь питання цілком.

¹¹ <https://sprotyv.info/rassledovaniya/ukrainskie-sekret-y-zhivaniya-otstavnika-surkova>

Країну розколюватиме питанням подвійного громадянства і федералізації. Загалом, лінія російсько-українського фронту з Донбасу переміститься вже до Києва...¹²

В свою чергу, ще в березні Міністр закордонних справ України Павло Клімкін своєю «побіжною» реплікою під час інтерв'ю на церемонії нагородження Women in Arts збував дискусію щодо привілеїв для українців діаспори. "Я вважаю, що ми маємо просто прописати критерії. Звичайно, ми маємо до цього йти. Ми втрачаємо тисячі і тисячі українців, які могли б працювати тут, і не тільки в державних органах чи якійсь бюрократії, чи бізнесі, але й також створювати сучасну українську культуру", - відповів міністр на запитання журналіста. «Колись казали: є заробітчани, є діаспора і є Україна. А я кажу, що є українство», - додав Клімкін.

А от заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій Георгій Тука в ефірі одного з телеканалів заявив про свої сумніви щодо доцільності і своєчасності такої пропозиції: "...Я загалом не проти, але в мене є чимало запитань, на які я ще жодної відповіді не отримав. Якщо, наприклад, на території нашої держави оголошується воєнний стан, яким чином ця людина буде себе вести - як громадянин України або як громадянин іншої країни». І ще: якщо якась кількість наших громадян отримає друге громадянство РФ, то агресором запросто буде використано тезу про «захисту громадян Росії».¹³ "У нас є прикрі випадки, коли люди уникали кримінальної відповідальності за свої вчинки, використовуючи громадянство інших країн. Коли вони відверто втекли з країни, і ми не маємо можливості тепер їх притягнути до відповідальності, тому що в країні, громадянином якої є ця людина, не передбачена видача власних злочинців ", - додав Тука.

Натомість ідею підтримав представник уряду у Верховній Раді, народний депутат Вадим Денисенко. Питання про введення подвійного громадянства для представників української діаспори має пройти етап обговорення в кілька місяців, зазначив він, водночас визнавши що «питання обговорюється» і «...дуже правильно, що ми почали про це говорити».¹⁴

Нині **подійне громадянство для України є величезним викликом**, тому що економічна, психологічна, політична ситуація такі напружені, що відбувається масова міграція працездатного, «розумного» населення. Про це заявив директор Інституту громадянської освіти НАУКМА Людмила Зубрицька в ефірі програми «Коментарі» на телеканалі ZIK. «Потрібно створити таку атмосферу в країні, за якої людина, навіть маючи альтернативу, все одно обере Україну. Сьогодні для нас подійне громадянство є викликом. Тому що економічна, психологічна, політична ситуація настільки напружені, що відбувається масова міграція», — каже експерт. Україна втрачає найважливіший ресурс — людей, переконана директор Інституту громадянської освіти НАУКМА. «В Україні масовий відтік робочої сили. Багато людей їдуть закордон на навчання і там залишаються. Держава втрачає найважливіший ресурс — людей. Тут громадянам некомфортно, тому обирають інший паспорт», — зазначає експерт. Коли економічна ситуація зміниться, тоді питання подвійного громадянства не буде проблемою для України, вважає Людмила Зубрицька. «Це потрібно узгоджувати законодавчо. Необхідно чітко розуміти, за яких умов людина може втратити громадянство України через два паспорти», — говорить експерт.

Натомість Андрій Вігірінський, політичний аналітик, наполягає на тому, що міграція, а особливо трудова, є абсолютно нормальним процесом. «В Німеччину чи Францію їдуть громадяни Польщі, в Польщу виїжджають українці. Виникає

¹² Там само.

¹³ <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2663591-ci-na-casi-dla-ukraini-podvijne-gromadanstvo.html>

¹⁴ Там само.

питання: які умови проживання створює Україна, щоб сюди емігрували іноземці? Ми не бачимо цих процесів», — каже експерт. Андрій Вігірінський підкреслює: громадянство — це не просто паспорт. «Ви прагнете до стандартів, коли хочете набути громадянство іншої країни. Можливо, бажаєте захисту, безпеки, кращої якості життя», — додає експерт.¹⁵

Тим часом лідери ЄС на саміті 20-21 червня планують ухвалити рішення, в якому заявлять про невизнання паспортів, які Росія незаконно видає громадянам України. Як повідомляє "Європейська правда", про це стало відомо брюссельському кореспонденту "Радіо Свобода" Рікарду Джозв'язку. За його інформацією, у проекті рішення за підсумками саміту буде чимало згадок про Росію, повідомив журналіст у своєму Twitter. Зокрема, глави урядів та держав ЄС закликають Москву звільнити утримуваних в РФ 24 українських моряків, захоплених біля Керченської протоки. Як відомо, 25 травня Трибунал ООН в Гамбурзі зобов'язав Росію негайно звільнити українських моряків та дозволити їм повернутися в Україну. Також лідери Євросоюзу заявлять про невизнання нелегально виданих Росією паспортів для українців та закликають до відновлення переговорних зусиль з метою реалізації Мінських угод. Раніше повідомлялось, що на саміті лідери також ухвалять рішення про продовження економічних санкцій проти Росії ще на півроку.¹⁶

Отже, необхідність подвійного громадянства починає обговорюватись декількома українськими ЗМІ та експертами, які пропагують його легалізацію. В суспільній думці українців нав'язуються, що подвійне громадянство це світовий, цивілізований процес і це нормально. **Насправді, нав'язування подвійного громадянства в Україні є нічим іншим як методом російської гібридної війни, який має на меті дезінтегрувати Україну як державу. Завдяки наявності подвійного паспорту людина повинна слугувати країні, громадянство якої вона має, а отже і служити в її армії. Через це Росія рекрутує наших громадян в свої збройні сили, які воюють проти України тепер уже на законних підставах як громадяни Росії, що зайвий раз свідчить про те, що саме Росія є воюючою стороною в цій війні з Україною.**

¹⁵https://zik.ua/news/2019/05/08/podviyne_gromadyanstvo_dlya_ukrainy_ie_vyklykom__ekspert_1567845

¹⁶ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/06/13/7097284/>